

03.13 Ο Ιουστινιανός μεταρρυθμίζει τη διοίκηση και τη νομοθεσία

Ποια κατάσταση βρήκε ο Ιουστινιανός στην αυτοκρατορία ;

Στις αρχές του 6ου αιώνα, η αυτοκρατορία αντιμετωπίζει προβλήματα :

- ο Γότθοι και Βάνδαλοι απειλούν τα δυτικά σύνορά της.
- οι θρησκευτικές διαμάχες συνεχίζονται.
- η διοίκηση του κράτους είναι σχεδόν διαλυμένη εξαιτίας της διαφθοράς.
- οι πλούσιοι αγοράζουν αξιώματα.
- οι μικροκαλλιεργητές πληρώνουν βαριά φορολογία.
- ο στρατός βασίζεται σε μισθοφόρους, οι οποίοι όταν δεν ικανοποιούνται τα αιτήματά τους, δε διστάζουν να πάνε με το μέρος του εχθρού.

Ποιες πρωτοβουλίες πήρε ο Ιουστινιανός για να λύσει τα προβλήματα της αυτοκρατορίας ;

Ο Ιουστινιανός επέλεξε **ικανούς συνεργάτες** κατ' αρχήν, για να αντιμετωπίσει τα εσωτερικά προβλήματα. Από αυτούς ξεχώριζαν ο νομικός **Τριβωνιανός**, ο **Ιωάννης Καππαδόκης** που ασχολήθηκε με τα οικονομικά, οι στρατηγοί **Βελισσάριος** και **Ναρσής**, οι αρχιτέκτονες **Ανθέμιος** και **Ισίδωρος**. Σημαντικό ρόλο στις αποφάσεις του έπαιξε και η σύζυγός του, η **Θεοδώρα**.

Για να αλλάξει η κατάσταση δεν αρκούσαν να γίνουν κάποιες επιφανειακές αλλαγές, αντίθετα έπρεπε να γίνουν βαθιές τομές, έπρεπε να γίνουν **μεταρρυθμίσεις**.

Ποιες ήταν οι αλλαγές στη διοίκηση ;

Στη διοίκηση πήρε τα παρακάτω μέτρα :

- ορίσε υπεύθυνους για κάθε τομέα της διοίκησης τους **Λογοθέτες** (κάτι σαν τους σημερινούς Υπουργούς).
- έβαλε **τέλος στα προνόμια των Δήμων**.
- προστάτευσε τους μικροϊδιοκτήτες** από τα χρέη.
- πολέμησε την ειδωλολατρεία** και **έκλεισε τη φιλοσοφική σχολή της Αθήνας**.

Ποιες ήταν οι αλλαγές στη Νομοθεσία ;

Όταν υπάρχουν πολλοί νόμοι, στην πραγματικότητα υπάρχει ανομία, καθώς κάποιοι από τους νόμους ακυρώνουν κάποιους άλλους.

- έβαλε **τέλος στην πολυνομία** κωδικοποιώντας όλους τους Νόμους που προϋπήρχαν (Ιουστινιανέιος Κώδικας)
- έκανε τον "**Πανδέκτη**", που ήταν μια Συλλογή Νόμων.
- έκανε τις "**Εισηγήσεις**", ένα εγχειρίδιο βασικών νόμων για τους φοιτητές των νομικών επιστημών.

- ο Νομοθετήθηκαν οι "**Νεαρές**", που ήταν καινούριοι νόμοι.
- ο **Οι νέοι νόμοι γράφτηκαν στην ελληνική γλώσσα**, που την καταλάβαιναν και τη μιλούσαν όλοι οι πολίτες της αυτοκρατορίας.

Πώς αντιμετωπίστηκαν οι μεταρρυθμίσεις από τον λαό ;

Όπως ήταν φυσικό οι αλλαγές άλλους τους ικανοποίησαν και άλλους τους δυσαρέστησαν.

Οι φτωχότεροι ικανοποιήθηκαν ενώ οι Δήμοι και οι μεγαλοϊδιοκτήτες όχι.

Μπήκαν όμως χρήματα στα κρατικά ταμεία που αξιοποιήθηκαν με τον καλύτερο τρόπο.

Πώς αξιοποιήθηκαν οι μεταρρυθμίσεις του Ιουστινιανού ;

Με τις μεταρρυθμίσεις που έκανε ο Ιουστινιανός :

- ο **Κατασκευάστηκαν δρόμοι** που βοηθούσαν την ανάπτυξη του εμπορίου αλλά και τις γρήγορες μετακινήσεις του στρατού.
- ο **Τα βυζαντινά νομίσματα έγιναν παγκόσμια.**
- ο **Ο στρατός** από μισθοφορικός **στελεχώθηκε από βυζαντινούς**, οι οποίοι πολεμούσαν γενναίτερα, καθώς υπερασπίζονταν την ίδια την πατρίδα τους.
- ο **Χτίστηκαν φρούρια που προστάτευαν τα σύνορα.**